

VIII. ORSZÁGOS NEMZETKÖZI JOGI **JOGESETMEGOLDÓ VERSENY**

2017-2018. tanév

I. (írásbeli) forduló*

1. Andália és Rukalu két, egymással szoros történelmi-gazdasági kapcsolatban lévő állam, amelyek a köztük lévő tengeri szoros két partján fekszenek. A két állam viszonya nem volt mindig felhőtlen, Andália közel 200 évvel ezelőtt gyarmatosította Rukalut, amely csupán 1982-ben nyerte el függetlenségét. A függetlenség deklarálása után számos andáliai maradt Rukaluban, akiknek helyzetét 2003-ban sikerült bilaterális kisebbségvédelmi megállapodással rendezni. Az egyezmény aláírásának napján az andáliai külügyminiszter beteget jelentett, így államtitkári rangú helyettese képviselte Andáliát a ceremónián. A Rukalut képviselő tárgyalók nem ellenőrizték meghatalmazását, hiszen a miniszter helyettese korábban évtizedekig Rukaluban teljesített szolgálatot, így őt személyesen jól ismerték. A két fél a kisebbségvédelmi egyezményen túl 2005-ben oktatásügyi megállapodást is kötött egymással, amely a két állam egyetemi hallgatóinak biztosít jelentős állami támogatást, lakhatást, tandíjmentességet, kedvezményes kiutazást, és minimalizálta az adminisztrációs terheket a másik országban töltött tanulmányok során.

2. 2003 és 2017 között egy hosszabb békés időszak köszöntött a két államra, a köztük időről-időre felmerülő apróbb konfliktusokat mindig sikerült tárgyalásos úton rendezni. Habár több, mint 35 éve független, gazdasági teljesítőképességét tekintve Rukalu a fejlődő országok közé sorolható. Ez részben az államot sújtó rendszeres földrengéseknek és árvizeknek tudható be. A legutóbbi, 2017-es, a Richter-skála szerinti 9,2-es erősségű földrengéssorozat után Andália jelentős humanitárius segílyt juttatott Rukaluba, amelynek során rengeteg élelmiszer, palackozott víz, gyógyszer, kötszer és sátor érkezett a katasztrófa sújtotta államba.

3. 2017-ben a természeti katasztrófákkal küzdő Rukaluban politikai válság is kibontakozott, amelynek során a hatalmon lévő párt az ország északi részén élő andáliaiakra terelte a felelősséget az ország helyzetéért. Az andáliai kisebbség így a politikai gyűlölethullám céltáblájává vált. Hamarosan számos inzultus érte az ehhez a kisebbséghez tartozókat, amelyek ellen a rukalui központi kormányzat nem tett semmit. Az atrocitások végrehajtói jellemzően magánszemélyek voltak, de meg nem erősített információk szerint néhány rendőrörsön kínzás is történhetett (az andáliai kisebbség vezetői közül többeket is pár napra – nem tájékoztatva őket az indokról – őrizetbe vettek a régió kisebb településein, városok egyes kerületeiben). A célzott támadások hatására jelentős számban menekültek az andáliai kisebbséghez tartozók a tengeri korridoron keresztül az anyaországukba, jóllehet több csónakot is visszatartott a rukalui parti őrség.

4. Andália a két állam közti kisebbségvédelmi egyezményre hivatkozva jegyzékben tiltakozott Rukalunál, majd tárgyalásos úton kívánta rendezni a vitát. Rukalu elzárkózott a tárgyalásoktól, mondván: a két állam közti szerződés nem érvényes, mivel azt andáliai oldalról erre nem feljogosított személy írta alá, továbbá az ENSZ Titkárságán sem került beiktatásra. Andália véleménye szerint a szerződés kiváltja a hozzá fűzött joghatást, továbbá az eltelt 15 évben a szerződés tartalma a felek részéről alkalmazásra került, így az szokásjogi úton kötelezővé vált.

* Jelen jogeset politikai eseményei fiktívek, a benne említett jogi tények, adatok és szerződések azonban a valóságban is létezhetnek. Alapállásként fogadjuk el tényként, hogy a jogesetben szereplő mindkét állam tagja az Egyesült Nemzetek Szervezetének, valamint az Európa Tanácsnak is, de az Európai Uniónak nem tagországai.

5. Mivel a tárgyalások sikertelenül zárultak, Andália bejelentette, hogy a kisebbségvédelmi szerződés megszegése miatt ellenintézkedésként felfüggeszti a Rukaluba irányuló segélyszállítmányokat. Rukalu ezt nem fogadta el, mivel szerinte a segélyszállítmányok felfüggesztése rukalui állampolgárok tömegének életét veszélyeztetné, és felszólította Andáliát, folytassa a segélyszállítmányok küldését. A segélyszállítmányok eljuttatását Andália azonban a 2003-as kisebbségvédelmi egyezmény betartásához köthette, amelyre Rukalu nem volt hajlandó. Nem sokkal ezt követően Rukalu bejelentette, hogy nem enged Andália zsarolásnak titulált magatartásának és ő fog ellenintézkedést alkalmazni, amelyben a segélyszállítmányok szüneteltetésére válaszul felfüggeszti a 2005-ös oktatásügyi megállapodást.

6. Az elmérgesedő konfliktusban az ENSZ Főtitkár próbált közvetíteni, akinek a fellépése viszont – mivel korábban Rukalu miniszterelnöke volt – elutasításra talált Andália részéről. Ezek után a Főtitkár az ENSZ Biztonsági Tanácsa (BT) elé utalta az ügyet, arra hivatkozva, hogy a helyzet a nemzetközi békét és biztonságot fenyegeti. A BT, miután az ügyet megtárgyalta, más következtetésre jutott. A testület szerint a helyzet nem fenyegeti a nemzetközi békét és biztonságot, csupán arra vezethet, ezért az ENSZ Alapokmány VI. fejezete alapján eljárva az 5262/2018-as határozatban felhívta a feleket, hogy a köztük lévő konfliktust mihamarabb rendezzék. Az ENSZ Főtitkár álláspontja szerint a BT határozata nélkülözötte a politikai realitásokat és a kellő határozottságot, ezért saját hatáskörben eljárva felhívta a feleket, hogy vitájukat a Nemzetközi Bíróság előtt rendezzék.

Kérdések:

- 1) Jogosan hivatkozik-e Rukalu a 2003-es kisebbségvédelmi szerződés érvénytelenségére? Kötelezők-e szokásjogi úton a szerződésben foglaltak?
- 2) Mit tanácsolna a Rukaluban élő andáliai kisebbség tagjainak: mely nemzetközi fórumhoz lenne érdemes panasszal fordulniuk, ha jogsérelmüket orvosolnák?
- 3) Jogszerűnek tekinthetők-e Andália, majd Rukalu tervezett ellenintézkedései?
- 4) Kötelesek a vitában álló felek az ENSZ Főtitkár közvetítését elfogadni? Milyen jogi minősítéssel bír a Főtitkár békés vitarendezés iránti felhívása?

Az I. (írásbeli) forduló jogeset-megoldásainak elküldési határideje:

2018. március 25. 24.00h

A megoldásokat a nemzetkozijog.verseny@gmail.com e-mail címre küldjék, a mellékelt tájékoztatóban foglaltak szerint.

<https://www.facebook.com/njverseny/>